

περιέχει τὰ α Μυστικά ἔγγραφα τῆς ἐν Ἰταλίᾳ Λυστριακῆς Ἀστυνομίας ἀπὸ τοῦ 1814 μέχρι τοῦ 1848 ἔτους, α τὰ ὅποια κατασχόντες ἐτύπωσαν οἱ ἐπανάσταται Ἰταλοί. Ἐκ τῶν ἐγγράφων τούτων πολλὰ διαλαμβάνουσι καὶ περὶ τοῦ Καποδιστρίου, καὶ περὶ τοῦ Ἰγνατίου, καὶ περὶ τοῦ Μουστοξύδου, καὶ περὶ ἄλλων ὁμογενῶν, καὶ περὶ αὐτοῦ τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔγνωνος. Εἶναι δὲ εἰς ἄκρον περίεργα διὰ τὴν μικρολόγον φροντίδα δι' ἧς διερμηνεύονται ἢ μᾶλλον παρερμηνεύονται καὶ αἱ πλέον ἀτήμχνοι λέξεις, καὶ τὰ πλέον ἀσκοπα διαθήματα. Τὸν ὁπαδὸν, φέρ' εἰπεῖν, τῆς ῥομαντικῆς σχολῆς — della scuola romantica — Βῆρον, ἐβίπτισαν μέλος ἐταιρίας πολιτικῆς Roma antica καλουμένης!

Κατὰ τινὰ τῶν ἐγγράφων τούτων ὁ Καποδίστριας, τὸν ὁποῖον ὀνομάζουσι « μᾶλλον ἀγύρτην ἢ διπλωμάτην » !! ἐλθὼν ἐκ Βιέννης εἰς Βενετίαν καὶ Παδοῦν περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1819 ἔτους μετέβη εἰς Ῥοκουάρν, χάριν ἀναρρώσεως. Ἐκεῖθεν δὲ ἐμελλε ν' ἀπέλθῃ εἰς Μεδιόλανα διὰ νὰ συνδιαλεχθῇ μετὰ τοῦ πρίγκηπος Μπατερνίχ, καὶ μετὰ ταῦτα εἰς Ἑλβετίαν καὶ Παρισίους.

Ἐν Βενετίᾳ εἶχε σχέσεις πολλὰς, ἀλλὰ μετὰ αὐτῶν « ἐτίμα, ὡς λέγει μία ἀναφορά τῆς 19. Ἰανουαρίου, πρὸ πάσης ἄλλης τὴν τῆς Κ. Ἀλβέρτζ Θεοτόκη μεθ' ἧς, ὡς γνωστὸν, διετῆρει σχέσεις ἀφ' οὗ ἐσπούδαζεν ἔτι ἐν Παδοῦν, καὶ ἀνταπόκρισιν φιλοπαθείσταν — affettuosa. — »

Μήπως ἡ ἐρώτησις ἀπέβλεπεν εἰς τὴν ἀρχαιοτάτην ταύτην σχέσιν, πρὸς ἣν ἐφύλασσα τόσῃν σταθερότητι ὁ συμβουλευθεὶς τὸ μαντεῖον, καὶ μήπως, ἡ ὅχι τόσον εὐνοῦς ἀπάντησις ἐλόπησεν αὐτόν; Ἡ ὑπόθεσις δὲν εἶναι διόλου ἀπίθανος· διότι, ποῖα φύσις εὐγενῆς δὲν ἠγάπησε φίλους, καὶ δὲν ἐκλαυσε χωρισθεῖσα ἀπ' αὐτῶν, καὶ δὲν ἀνεπόλησεν αὐτοὺς μετὰ πόθου;

N. Δ.

Ἡ ΝΕΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗ.

—o—

Ὁ γνωστὸς φυσιολόγος Κ. Φαραδαίης, συγκαταβῆς εἰς τὰς ἀνθρωπίνους ἀσθενείας, καὶ οἰκτῶ φερόμενος πρὸς τοὺς κυριευθέντας ὑπὸ τῆς μανίας τῆς κινήσεως τῶν τραπέζων, ἠθέλησε νὰ ἐξετάσῃ τὸ φαινόμενον πρὸς τὴν δᾶδα τῆς ἐπιστήμης, καὶ κατασκεύασε μυχλὸν ἐλαφρὸν ὃν ἐθεσεν ἐπὶ τῆς τραπέζης. Ὅσάκις ἐκάλυπτεν αὐτὴν, ἡ τράπεζα ἐκινεῖτο, ὅσάκις δὲ τὸν ἀπεκάλυπτεν, καὶ προσεῖχεν εἰς τὰς κινήσεις αὐτοῦ, ἡ τράπεζα ἵστατο. Καὶ ἴσως μὲν τις ἤθελε νομίσει ὡς ἐκ τούτου ὅτι πρὸς ἐνέργειαν τῆς τῆν τράπεζαν κινούσης δυνάμεως, προσαπαιτεῖται μέχρι τινὸς καὶ σύντονος προτοχῇ καὶ θέλησις. Ἀλλ' ὁ Κ. Φαραδαίης ἄλλην δίδει τοῦ πειράματος αὐτοῦ ἐξήγησιν, ἧς ὁμολογοῦμεν ὅτι δὲν ἐννοοῦμεν πολὺ τὴν μετὰ τοῦ πειράματος σχέσιν. Ἐξήγαγεν ἐξ αὐτοῦ ὅτι αἱ χεῖρες προτρέχουσι τῆς τραπέζης, καὶ ὅτι ἐπομένως ἡ ἐν ἀγνοίᾳ ἐνέργεια καὶ πίεσις τῶν μυῶν

παράγει τὴν κίνησιν. Παράδοξος ἀγνοία καὶ παράδοξος πίεσις! Ἡ Ἀγγλικὴ ἐφημερίς ὁ Θεατῆς (Spectator) ἥτις δημοσιεύει τὴν ἀνακάλυψιν ταύτην τοῦ σοφοῦ καθηγητοῦ, προσθέτει τὰς ἐξῆς λέξεις: « Ἀπαιτεῖται ἰδιαιτάτη καὶ σπανωτάτη διανοίας κατάστασις ὅπως ἀναγνώριση τις τὸ ἀνεπαρκὲς τῶν ἰδίων αὐτοῦ γνώσεων. Τὸ νὰ μὴ κρίνη τις ἐσπυρμένως εἶναι καθήκον πολλάκις λησμονούμενον καὶ ὑπ' αὐτῶν τῶν δικαστῶν, πολλὰ δὲ μᾶλλον ὑπὸ τῶν φυσιολόγων. » Ταῦτα ἀπευθύνει ὁ Θεατῆς πρὸς τοὺς πιστεύοντας εἰς τῶν τραπέζων τὴν κίνησιν. Ἡμεῖς δὲ αὐτὰς ταύτας τὰς λέξεις ἀπευθύνομεν πρὸς τὸν Κ. Φαραδαίην, οὗ τὴν ἐπιστήμην βαθέως σεβόμεθα, καὶ παρ' οὗ ἐλπίζομεν ἐμβρυθεστέρας ἐρεῦνας ἐπὶ τοῦ ἀτικαίμενου τούτου, καὶ πρὸ πάντων ἐρεῦνας ἀπροκαταλύπτους, καὶ γινόμενας οὐχὶ ἐπὶ σκοπῷ τοῦ ν' ἀποδείξῃ ἀφεύκτως ὅτι τὸ φαινόμενον εἶναι ἀπάτη, ἀλλὰ τοῦ νὰ σπουδάσῃ πάντας τοὺς νόμους αὐτοῦ, καὶ νὰ ἀνεύρῃ τί εἶναι.

Ὅταν πρὸ ὀλίγου ἐγράφομεν περὶ τῆς κινήσεως τῆς τραπέζης, ἐλέγομεν ὅτι ἴσως ἡ παιγνιώδης ἐκείνη ἀπόπειρα εἶναι μεστὴ σπουδαίων ἀποτελεσμάτων, ἴσως νῖον μᾶς ἀνοίγει ἐπιστήμης ὀρίζοντα. Σήμερον δὲ δὲν λέγομεν πλέον ἴσως, ἀλλ' ἐκφράζομεν τὴν πληρεστάτην ἡμῶν πεποιθήσιν ὅτι ὑπάρχει ἐπιστήμη νέα, ἐπιστήμη ἀπέραντος, μυστηριώδης ἐν τῇ ἀρχῇ αὐτῆς, σπουδαιοτάτη ἐν τοῖς ἀποτελέσμασιν, ἄρτι δ' ἐναρχομένη, καὶ μέλλουσα ἀπροσδόκητον καὶ παράδοξον φῶς νὰ ἐπιχύσῃ ἐπ' ὅλων τῶν ἀνθρωπίνων γνώσεων, πολλὰ τῶν παρὰδεδογμένων ν' ἀνατρέψῃ ἐκ θεμελίων, πολλὰ τῶν ἀπιστευτῶν καὶ ἀκατανόητων νὰ κυρώσῃ ὡς ἀληθῆ, καὶ κατὰ πολὺ νὰ μεταβάλῃ τοῦ ἀνθρώπου τὴν τύχην ἐπὶ τῆς γῆς. Δὲν ἔχομεν τὴν ἀξίωσιν νὰ διαγράψωμεν οὔτε τὴν ἐκτασιν. οὔτε τοὺς νόμους, οὔτε τὴν φιλοσοφίαν τῆς ἐπιστήμης ταύτης, ἥτις μόλις ὑποφώσκει· ὅ,τι ἀξιοῦμεν εἶναι νὰ βεβαιώσωμεν θετικώτατα τὴν ὑπαρξιν αὐτῆς, ἀποκρούοντες τῶν ἐξ ἀγνοίας Πυρρώνιστῶν τὰς ἀρνήσεις, ἀδιαποροῦντες διὰ τῶν κουφστέρων τοὺς χλευασμοὺς· καταγγέλλοντες δ' εἰς τὴν ἀνθρωπότητα τὴν ἐξ ὀκνηρίας ἀναλγησίαν τινῶν ἀκαδημαϊκῶν, οἵτινες ἐνοχλαῦνται ἐκ τῆς ἀνάγκης τοῦ ν' ἀναθεωρήσωσι τὰ ἐπιστημονικὰ τῶν ἐφ' ὅδισ, καὶ ν' ἀναθεώσωσι κατὰ νέους τύπους τὰ διδακτορικά τῶν διπλώματα, ἀποτεινόμεθα πρὸς τοὺς δραστηριοτέρους καὶ εὐλακρινεστέρους, τοὺς τὴν ἀνατολὴν πάσης νέας ἀληθείας οὐχὶ ὡς συνταράττουσαν τὸν ὕπνον τῶν βλασφημοῦντας, ἀλλὰ μετὰ χαρᾶς ὡς νέαν τῆς προνοίας εὐεργεσίαν ἀσπαζομένους, καὶ προσκαλοῦμεν αὐτοὺς νὰ προσέξωσιν εἰς τὴν νέαν ταύτην ἀποκάλυψιν, καὶ νὰ τὴν μελετήσωσιν ἀξίως τῆς ἀκαταλόγιστου αὐτῆς ἐπιστημότητος. Ὅτι δὲ ταῦτα λέγοντες δὲν παραφερόμεθα εἰς ὑπερβολὰς, θέλουσι συνομολογήσει ὅσοι ἀναγνώσωσι τὰ ἐπόμενα, καὶ θέλουσι νὰ πιστεύσωσι ὅτι δὲν γράφομεν ταῦτα παίζοντες· οὐδ' ἔχομεν δὲ τὴν συνήθειαν νὰ ἐκθέτωμεν τι δημοσίᾳ πρὶν ἐνδομύχως πεισθῶμεν περὶ τῆς ἀληθείας αὐτοῦ. Οὐδεὶς σήμερον ἀγνοεῖ, καὶ οὐδεὶς μετὰ τὰς μυ-

ρίας ἑκασταχοῦ γενομένης δοκιμᾶς, ἀμφιβάλλει, ἐκτός ἂν ἔχη ἰδιαιτέραν ὀρεξίν ὃν ἀμφιβάλλῃ εἰσέτι, ὅτι ἡ τράπεζα καὶ πᾶν ἄλλο ἐλαφρὸν σκεῦος, διὰ τῆς κατὰ τὸ μᾶλλον ἥττον χρονίας ἐπιθεσεως τῶν ἀλληλουχοῦμένων χειρῶν, στρέφεται, καὶ τοῦτο ἄνευ ὤσεως, ἄνευ ἐκουσίας ἢ ἀκουσίας μηχανικῆς τῶν μυῶνων ἐνεργείας, καὶ κινεῖται καθ' ἣν διεύθυνσιν τῷ ἐπιβάλλει ἡ θέλησις. Ἀναφέραμεν ἤδη ὅτι διὰ τῆς θελήσεως ἐξιάσαμεν καθέδραν δις ἐπανειλημμένως ὡς ἀναβῆ εἰς ἀνακλιντήριον. Ἀλλοτε τὸ αὐτὸ πείραμα ἐπανελάμβανεν ἐπὶ τράπεζῃς τετραπόδος, καὶ ἡ τράπεζα ἀνέβη καὶ αὐτὴ ἀλληλοδιαδόχως εἰς δύο ἀνακλιντήρια, καὶ διεκταθείσα ἠγέρθη ὡς ἀναβῆ εἰς τὰ γόνατα ἐνός τῶν παρευρισκομένων κυρίων, ἀλλὰ τὴν ἀπεχαιτίσαμεν. Ἠγείρετο δὲ εἰς τοὺς δύο πόδας, ἐθετεν αὐτοὺς ἐπὶ τῆς ὑψηλοτέρας θέσεως, ἐστρέφετο ἔπειτα ἐπ' αὐτῶν, καὶ ἀνεβίβαζε καὶ τοὺς δύο ἄλλους.

Καὶ ταῦτα μὲν πάντα ἦσαν ἀληθῶς θαυμαστά, καὶ ἄξια καθ' ἑκαστὰ ὅπως δώσωσι νόξιν εἰς βαθεῖαν τῶν σπουδαίων μελέτην· ἀλλ' ὅπως δῆποτε, ἐδύναντο νὰ ἐξηγηθῶσι καὶ διὰ συστήματος προχείρου καὶ εὐκαταλήπτου, καὶ ἐκ τῶν ἐνόντων στοιχείων τῆς ἐπιστήμης. Ἐννοοῦμεν πῶς ἐκ τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος, ὡς ἡ ἀναπνοή, ὡς ἡ ἀδῆλος διαπνοή, ὡς ἡ θερμότης, οὕτω δύναται νὰ ἐκρέῃ καὶ ἑτερόν τι ρευστὸν ἀόρατον καὶ ἀστάθμιστον, ζωϊκὸς μαγνητισμὸς ἢ ὅπως ἄλλως πρέπει νὰ κληθῇ, ἵσως αὐτὸ τὸ νευρικὸν ρευστὸν, ἔχον δύναμιν ὠστικὴν, καὶ ὑπεῖκον ὡς αὐτὸ εἰς τὴν θέλησιν. Ἀλλὰ τινες τῶν ἐν Εὐρώπῃ ἐφημερίδων, διηγοῦμεναι τῆς τραπέζης τὰ θαύματα, δὲν περιωρίζοντο περιγράφουσαι μόνως αὐτῆς τὰς στροφὰς καὶ τὰς διευθύνσεις, ἀλλὰ καὶ ἄλλα ἐξέθετον πολὺ τούτων παραδοξότερα, ὅτι ἡ τράπεζα προκαλουμένη ἐκτύπα διὰ τοῦ ποδὸς ἀριθμοὺς, ὅτι ἀπεκρίνετο εἰς διαφόρους ἐρωτήσεις διὰ τοῦ αὐτοῦ τρόπου, ὅτι δι' ἀριθμῶν ἀντιστοιχοῦντων εἰς τὰ γράμματα διήρθρου λέξεις, καὶ ἄλλα παρόμοια. Ἀν ταῦτα εἶχοντο καὶ μικρᾷ τινος ἀληθείας, διέφευγον πάντα τὰ μέχρι τοῦδε γνωστὰ καὶ παραδεδειγμένα, ἀπεκάλυπτον νέαν δύναμιν, νέαν ἐνέργειαν ἐν τῇ φύσει μετέχουσιν νοημοσύνης καὶ γνώσεως, νέαν ἐξήγησιν τῶν πλείστων περὶ ἡμᾶς φαινομένων, νέαν ἐπιστήμην, νέον κόσμον ἐν γενεῇ. Ἀλλ' ὁμολογοῦμεν ὅτι ἐξελάδομεν τὰ τοιαῦτα ὡς ὑπερβολὰς εὐενθουσιάζων ἀνθρώπων, οἵτινες οὐδέποτε γνωρίζουσι μέτρον, καὶ οὐδέποτε παραδέχονται ἀλήθειαν μὴ ἐπιτεκμημένην ὑπὸ μυρίων ψευδῶν. Ἀλλ' ἀφ' ἑτέρου, πρεσβεύοντες τὴν ἀδυναμίαν τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος ὡς πρὸς τὴν παντοδυναμίαν τῆς πλάσεως, καὶ ὅτι δὲν πρέπει οὐδὲν ἐκ τῶν προτέρων καὶ ἀνεξετάστως ν' ἀρνώμεθα, ὅσον καὶ ἂν εἰς τὴν ἡμετέραν κρίσιν γεννᾷ διαταγμὸν, ἠθελήσαμεν νὰ ἰδῶμεν διὰ τῶν ἰδίων ἡμῶν ὀφθαλμῶν καὶ νὰ ψηλαφήσωμεν διὰ τῶν ἰδίων ἡμῶν δακτύλων.

Συνελθούσης λοιπὸν παρ' ἡμῖν συναναστροφῆς ἐξ ὑποκαίμενων παρεχόντων πᾶσαν ἐγγύησιν καὶ εἰλικρινείας καὶ ἐμβριθείας, οὔτε ἑαυτοὺς οὔτε ἄλλους θελούντων ν' ἀπατήσωσιν, ἀλλὰ διαχαιομένων ὑπὸ τῆς

ἐπιθυμίας τοῦ νὰ ἐξιχνιάσωσι τὴν ἀλήθειαν, ὑποκαίμενων μάλιστα, ὧν τὰ πλείστα καὶ κυριώτερα οὐδ' αὐτὴν τὴν στροφὴν τῆς τραπέζης εἶχον ἰδῆ ποτὲ, καὶ ἀμφισβολίας εἶχον περὶ αὐτῆς, συνεπλέχθη περὶ τὴν τράπεζαν ἡ ζῶσα ἄλυσις. Μετὰ μίαν ὥραν περίπου ἡ τράπεζα ἐκινήθη, ἐστράφη παντοίως καὶ διευθύνθη πολλαχόσε. Ἐπειτα τὴν διετάξαμεν, καὶ ἐστάθη· μετὰ ταῦτα δὲ, πεπεισμένοι ὅτι δὲν θέλει μᾶς ὑπακούσει, διότι εἴμεθα βέβαιοι ὅτι δὲν ὑποβόσκειται τὴν ὑπακοήν της, τῇ εἵπομεν νὰ χτυπήσῃ τρία, καὶ ὦ! . . . ἔμεινα, τὸ ὁμολογῶ, ὡς ἐμβρόντητος, φωνὴ ἐκπλήξεως διέφυγεν ὅλων τὰ στόματα, μαμακουσμένοι ἀναμνήσεις ὅλων τῶν δαιμονικῶν προλήψεων ὅσας ποτὲ ὡς παιδιὰ ἠκούσαμεν, ἤρχισαν νὰ μᾶς ἐπιφοιτῶσιν . . . Ἡ τράπεζα, ὑψώσατα ἐλαφρῶς τὸν ἕνα τῆς πόδα, ἐκτύπησεν ἓν, δύο, τρία. Τῇ εἵπομεν ἔπειτα νὰ χτυπήσῃ δέκα, καὶ ἐκτύπησε δέκα, καὶ ὅσα τῇ ἐλέγομεν τὰ ἐκτύπα μετ' ἀκριθείας ἤτις θὰ ἐτίμῃ τὸν ἀριστον τῶν λογιστῶν. Ἐπὶ τῇ ὑποψίᾳ ὅμως μή τις καὶ ἀκουσίως ἐπίεζε τὸ χεῖλος τὸ ἀντικείμενον τῷ αἵρουμένῳ ποδῇ, ἐλύσαμεν πρὸς ἐκεῖνο τὸ μέρος τὴν ἄλυσιν· καὶ ὅμως εἰς πρώτην ἐπιταγὴν οὐχ ἥττον ἐπανέλαβεν ἡ τράπεζα τὰς ἀριθμητικὰς κρούσεις της.

Ἀλλὰ μέχρι τοῦδε ἐπανελάμβανεν μόνον ἀριθμοὺς προμελετημένους. Ἐνθαῤῥυθέντες ὅμως ὑπὸ τοῦ πρώτου τούτου ἀπροσδοκῆτου ἀποτελέσματος, ἀπητήσαμεν νὰ ἀναλάβῃ αὐτὴ ἡ τράπεζα τὴν λογιστικὴν ἐργασίαν, καὶ τὴν ἐρωτήσαμεν πόσοι ἦσαν οἱ περὶ αὐτὴν ἱστάμενοι, καὶ ἐκρούσεν ἑξ' ἀκριβές! Πόσαι χεῖρες ἦσαν ἐπ' αὐτῆς; καὶ ἐκρούσε δώδεκα! Πόσοι δάκτυλοι καὶ ἐπισπεύσατα τὸν χρόνον τῆς κρούσεως, ἀπεκρίθη μετὰ μεγάλης ταχύτητος ἐξήκοντα. Ἠρωτήθη ἐκ πόσων γραμμάτων σύγκειται τὸ ὄνομα Κλέων, καὶ ἐκρούσε πέντε, καὶ εἰς πολλὰ ὅμοια ὁμοίως ἀπήντησεν, εἰς τὰ πλείστα μὲν ἐπιτυχῶς ἀκριβεστάτα τῆς ἀληθείας, εἰς τινὰ ὅμως καὶ ἀποτυχῶντα.

Ἀλλ' ὅσων μέχρι τοῦδε ἠρωτῶμεν, ἐγνωρίζομεν ἡμεῖς αὐτοὶ τὰς ἀπαντήσεις ἐκ προσιμίων, καὶ ἠδύνατο νὰ παραχθῇ ἡ ὑπόνοια ὅτι ἂν ὅχι οἱ μυῶνες ἡμῶν, ἀλλὰ καὶ τὸ ὑποτιθέμενον ἐν ἡμῖν μαγνητικὸν ρευστὸν, παθαίνόμενον ὑπὸ τῆς ἡμετέρας θελήσεως, μετέδιδε τὴν ἀπόκρισιν εἰς τὴν ἀδρανῆ τράπεζαν. Ἀλλ' ἐκτοτε ἐσκληρύνσαμεν τὸ αἰτεῖσθαι. Παίζοντες μᾶλλον ἢ σπουδάζοντες, καὶ ὡς προκαλοῦντες αὐτὴν, γινώσκοντες δὲ ὅτι ἀδύνατα ἐζητοῦμεν, τὴν ἠρωτήσαμεν περὶ πραγμάτων εἰς ἡμᾶς ἀγνώστων, αἷον πόσοι ἦσαν οἱ ἐν τῇ αἰθούσῃ παρόντες, καὶ ἡ τράπεζα εἶπε δεκατρεῖς. Μετρήσαντες δὲ τότε δούλους, μεγάλους, μικροὺς, παιδιὰ, παρόντας ὑπῆρξας, εὗρομεν . . . τῷ ὄντι δεκατρεῖς! Ἠρωτήσαμεν τί ὥρα εἶναι; καὶ εἶπαν ἑννέα· καὶ πόσα λεπτά; ἀπεκρίθη τριάκοντα. Ἐτυμβουλευθῆμεν δ' ἀμέσως τὰ μόνον δύο ἐν τῇ αἰθούσῃ ὥρολόγια, καὶ τὸ μὲν ἔλεγεν 9, καὶ τέταρτον, τὸ δὲ 10 παρὰ τέταρτον, ὥστε ἡ τράπεζα εἶπεν ἀκριβῶς τὸν μέσον ὅρον, ἵσως τὴν ἀλήθειαν. Ἠρωτήσαμεν πόσα κίρματα εἶχεν εἰς

τὸν κόλπον τοῦ κυρίου τις ἐκ τῶν παρεπτότων, δ-
στις δὲν ἦτον βέβαιος ὅτι εἶχε τι εἰς τὸ βαλάντιόν
του. Ἡ τράπεζα ἀπεκρίθη ἐννεύα. Ὁ Κύριος ἠνέ-
ωξε τὸ βαλάντιόν του, καὶ ὅλοι μετ' ἐκπλήξεως
ἐμετρήσαμεν τρεῖς δραχμὰς, τρία δεκάλεπτα, τρία
πεντάλεπτα! Καὶ περὶ ἡλικίας διαφόρων ἐκ τῶν
παρόντων, καὶ κατὰ τὴν ὁμολογίαν ὅλων ἀπάντα ἡ
τράπεζα πάντοτε δίδουσα αὐτοῖς ἐν ἑτος περισσό-
τερον· καὶ ἂν μὲν ἐπρόκειτο περὶ κυριῶν μόνων, ἴσως
ἐπετρέπετο νὰ ὑποπτεύσωμεν ὅτι ἡ πονηρὰ ἢ ἀδιά-
κριτος τράπεζα ἦτον φιλαλληλεστέρα καὶ εὐλκρινε-
στέρα τοῦ δέοντος. Ἀλλ' ὁ χαρκτηρ τῶν ἐρωτήων-
των πολλάκις ἀπέκρουε τὴν τοιαύτην ὑπόνοιαν,
καὶ ἡ μεθοδικὴ ἐπιμονὴ τῆς τραπέζης ἦτον παρά-
δοξος, καὶ ἴσως εἶχε φυσιολογικὸν τινα λόγον. Ἀξι-
ον δὲ περιεργείας εἶναι καὶ ὅτι, ὅσάκις ἡ αὐτὴ ἐ-
ρώτησις τῇ ἀπετίνετο, πάντοτε, ἢ καὶ σχεδὸν πάν-
τοτε, ἐδίδετο ἡ αὐτὴ ἀπόκρισις. Τοῦτο δὲ πρὸ
πάντων ὅταν τῇ ἐζητεῖτο ν' ἀποκριθῇ διὰ τοῦ Ναὶ
ἢ Ὀχι, ναὶ μὲν, κρούουσα ἀπαξ, ὄχι δὲ, δις, καὶ
ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου πολλάκις τ' ἀνάπαλιν.
Ὁμοίως, τιθεμένων εὐστόχως τῶν ἐρωτήσεων, πε-
ριέγραψε λεπτομερέστατα ποῦ κείνται διάφορα ἀντι-
κειμένα, ἐπαναλαμβάνοντα ἀκριδέστατα πάντοτε
τὰς αὐτὰς πληροφορίας. Ἠθελήσαμεν δὲ νὰ συλλαβή-
σῃ καὶ ὄνομα, καὶ εἰς τὴν ἀπόπειραν ταύτην ἐνίστα-
μεν ἀπετύχομεν, ἄλλοτε δ' ἡ ἐπιτυχία ὑπερέβη πᾶ-
σαν προσδοκίαν, διότι ἠρξίσαμεν νὰ δυσπιστῶμεν
πρὸς τὰ αἰσθητήρια ἡμῶν, ὅταν ἡ τράπεζα ἐρωτη-
θεῖσα ἀπλῶς περὶ τινων περιστάσεων ἐσυλλάβητε
γράμμα πρὸς γράμμα ὀνόματα ἃ παντάπασιν δὲν
περιεμένομεν· καὶ κεκμηκότες ἤδη ἐγκατελείψα-
μεν τὰς δοκιμὰς, ὅς καὶ τὴν ἐπικύριον ἐπανελάβομεν
ἐπίσης ἐπιτυχῶς, ἀλλ' ἐπ' ὀλίγον ὥραν, καὶ χωρὶς
εἰς οὐδὲν νεώτερον πείραμα νὰ προδῶμεν, διότι ἡ-
σθανόμεθα ἡμῶς αὐτοὺς ἐντελῶς ἐκνευρισμένους,
καὶ ἡ τράπεζα ἔκρουε τόσον ἀδρανῶς καὶ τόσον
βραδέως, ὥστε ἔλεγες αὐτὴ ἐκοπίασεν. Ἀξίον δὲ ση-
μειώσεως ἦτον καὶ ὅτι, μέχρις οὗ ἡ ἐρώτησις ἐκ-
φρασθῇ καθαρῶς, ἀποφασισθῇ δηλαδὴ διακεκρι-
μένως τί εἶναι τὸ ζητούμενον, ἡ τράπεζα ἠρέμα, ἐ-
πειτα δὲ ἤρχιζεν ἀμέσως, καὶ ἐπὶ τινων μὲν ἐρω-
τήσεων, ὡς ἂν ἦν βεβαία, ἔκρουεν ἰσχυρῶς, ἐπὶ ἄλ-
λων δὲ τινων βραδύτερον, καὶ ὡς ἂν ἐδίσταζεν. Ἐ-
ρωτηθεῖσα πολλάκις ἂν ἡμπορῇ νὰ προειπῇ περὶ
τῶν μελλόντων, ἀπεκρίθη πάντοτε καταφατικῶς·
καὶ εἰς πολλὰς περὶ αὐτῶν ἐρωτήσεις ἐδωκε χρη-
σμούς, ὧν τὴν ἀλήθειαν μόνον αἱ μετὰ ταῦτα ἡμέ-
ραι δύνανται νὰ κυρώσωσιν, ὧν ὅμως τὸ συναπὸς
ἦτον παντὸς θαυμασμοῦ ἄξιον.

Τ' ἀποτελέσματα ταῦτα εἶναι παράδοξα ἀναμρι-
βόλως, ἀπίστευτα! Ἀλλ' ὅστις διὰ τοῦτο ἀπιστεῖ
πρὸς αὐτὰ ἔχει πρόχειρον τὴν ἐξέλεγχσιν αὐτῶν δοκιμᾶ-
ση. Συζήτησις περὶ τῆς ἀληθείας πράγματος προκει-
μένου τῷ βουλομένῳ, εἶναι ἀβέλτερος, σχολαστικὴ
καὶ γελοία. Ἀλλ' ἂν αὕτη εἶναι ἀναμρισθήτης,
ὅ,τι ὅμως πρόκειται εἰσεῖν εἰς ἀμφισβήτησιν, καὶ
χρῆζει σπουδῆς ἐπιμελοῦς, καὶ μεγάλης, εἶναι ἡ

ἐκθεσις τῆς μυστηριώδους ταύτης δυνάμεως, τὰ δὲ αἰ-
μέχρως ὧν καὶ οἱ νόμοι. καθ' οὓς ἐνεργεῖ, ὥστε ἴσως
διὰ τῆς ὁδοῦ ταύτης φθάσῃ τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα
εἰς ἀνακαλύψιν καὶ αὐτῆς τῆς φύσεως, καθ' ἡ-
μᾶς τὴν μεγίστην καὶ συνεπειῶν μεσσητάτην τῶν
ἀνακαλύψεων.

Τὰ θαύματα ταῦτα ὅσων αὐτόπται ἐγενόμεθα
μάρτυρες ὁμολογοῦμεν ὅτι βαθέως μᾶς ἐταπείνωσαν,
διότι ἀπ' οὗ ὁ ἀνθρώπινος νοῦς κομπάζων ἐκήρυξεν
ὅτι ἡ φύσις κείται τοῦ λοιποῦ ἐνώπιον αὐτοῦ ὡς βί-
βλος ἠνεωγμένη, ἀπ' οὗ ὁ σοφὸς τῶν σοφῶν, ὁ Οὐμ-
βόλδος ἐξέδωκεν ἐν τῷ Κόσμῳ του οἶονεὶ τὸ τελευτό-
γραφον τῆς ἐπιστήμης, βλέπομεν ἤδη ὅτι μόλις ἡ
βρεφικὴ ἡμῶν χεὶρ ἀκράς τινὰς γωνίας κατώρθωσε
μέχρι τοῦδε νὰ ἄρῃ τοῦ ἀπεράντου παραπετάσματος,
καὶ ὅτι μόλις ἤδη ἄρχονται ἐπὶ τοῦ ὀρίζοντος ἡμῶν
ἀνατέλλουσαι νέαι ἀλήθειαι, ἀνήκουσαι κατὰ τὰ
φαινόμενα εἰς κύκλον ἀνώτερον. Ἡ τοιαύτη συνά-
σθησις δὲν ἦτον δυνατὸν νὰ μὴ καταστρέψῃ ἐν ἡμῖν
πᾶσαν δοκησίσοφον ἀπιστίαν, νὰ μὴ καταστήσῃ καὶ
ἡμᾶς ἐρεκτικωτέρους, καὶ προθυμότερους νὰ μὴ ἀπο-
ρίπτωμεν ἄνευ ἐλέγχου καὶ ἐξετάσεως τὰ ἀπ' ὧν
πρὶν εἴμεθα διατεθειμένοι ν' ἀπιστρέφωμεν τὰ πρόσ-
ωπον μετ' εἰρωνείας, ἂν ὄχι καὶ μετὰ περιφρονή-
σεως. Τοιαῦτα εἶναι ὅσα ἄνθρωποι, οὓς οὐδὲν δι-
καίωμα ἔχομεν νὰ θεωρήσωμεν ὡς προληπτικούς ἢ
ὡς ἀπατεώνας, διαδίδουσιν ὡς συμβαίνοντα συνε-
χῶς πολλαχοῦ, καὶ πρὸ πάντων ὡς παρατηρηθέντα
ἐν Ἀμερικῇ, φαινόμενα ὑπερφυσικά, δηλαδὴ μὴ ὑπα-
γόμενα εἰς τοὺς νόμους τῆς φύσεως, ὡς ἡμεῖς, ἴσως
ἐν τῇ ἀγνοίᾳ ἡμῶν, τοὺς νομίζομεν.

Εἰς ἱεροκλήρῳ τῆς Εἰδελβέργης, Κάπης καλού-
μενος, συνέλεξε καὶ ἐξέδωκε ἐν 1811 διάφορα ἐγ-
γραφα ἀφορώντα τὴν διήγησιν ὅτι ἐν 1761 - 8, εἰς
χωρίον τι Διέβανσδόρφ καλούμενον τῆς Βρυγσουέκης,
παρὰ τὴν κλίνην νέας κόρης ὑφαντοῦ τινος ἠκούοντο
κρούσματα εἰς τὸν τοῖχον ἢ εἰς τὸ ἔδαφος, καὶ τὰ
αὐτὰ ἐπαλαμβάνοντο ὅπου καὶ ἂν μετετέθη ἡ κλί-
νη, καὶ εἰς πᾶσαν κλίνην εἰς ἣν ἡ κόρη ἐκείνη μετε-
τίθετο, ἐντὸς τῆς οἰκίας ἢ καὶ εἰς ἄλλην οἰκίαν, καὶ
ὅταν προσεῖτε ἐστάλη εἰς ἄλλο χωρίον. Ὅτι δὲ τὰ
κρούσματα ταῦτα κατ' ὀλίγον κανονικώτερα γενό-
μενα, ἀπεκρίνοντο ἐρωτώμενα ἀπαρallάκτως ὡς τὰ
τῶν ποδῶν τῆς τραπέζης, πολλάκις ἐψάλλον ἤχους
γνωτοῦς, ἄλλοτε ἤλαττοῦντο καὶ ἄλλοτε ἐπολλαπλα-
σιάζοντο, ἡ δὲ κόρη τότε ἦν εἰς ὑπνοβασίαν κατὰ-
στασιν. Ὀλίγη προσοχὴ ἐδόθη κατ' ἀρχὰς εἰς τὸ διή-
γημα τοῦτο· ἀλλ' ἤδη πολλαχόθεν ἀναφέρονται ὡς
ἐπαναλαμβανόμενα τὰ τοιαῦτα φαινόμενα. Ἐν τῇ βο-
ρείῳ Ἀμερικῇ μάλιστα κατέστησαν συνεχέστατα,
καὶ κατὰ χιλιάδας μετροῦνται οἱ λέγοντες ὅτι ἐγι-
ναν μάρτυρες αὐτόπται αὐτῶν. Συνήθως ὑπάρχουσι
τινες ὧν ἡ διάθεσις καὶ ἡ φυσιολογικὴ κατάστασις
εἶναι τοιαύτη, ὥστε, ἂν καλῶς ἐννοήσωμεν, ἀπ' οὗ
μείνωσιν ἐπὶ τινα καιρὸν εἰς τὴν μαγνητιζομένην τρά-
πεζαν, γίνονται ἀγωγοὶ τῶν ἀεράτων (mediums of
the invisibles). Τότε, παρουσίᾳ αὐτῶν, ἀκούονται
ἐντὸς τοῦ δωματίου κράτοι διάφοροι εἰς τοὺς τοίχους

εἰς τὸ ἔδαφος, εἰς τὴν ὁροφὴν, εἰς τὰ ἐπιπλά, καὶ τὰ ἐπιπλά κινούνται καὶ πολλάκις ἀναπηδῶσι μέχρι τῆς ὁροφῆς καὶ μεταβαίνουνσιν αὐτομάτως ἀπὸ τόπου εἰς τόπον, καὶ οἱ κρότοι ἐρωτῶσιν εἰς ἀποτεινομένους πρὸς αὐτοὺς ἐρωτήσεις, καὶ δι' ἀλφαριθμητοῦ ἑκαστον γράμμα ἐκφράζεται διὰ τοῦ ἀντιστοιχοῦντος ἀριθμοῦ, συνδέουσι τακτικὰς συνδιαλέξεις, οἱ δὲ ἀγωγοὶ πολλάκις ὁμιλοῦσι πάσας τὰς γλώσσας, αἱ δὲ ἡξέουσι, ζωγραφουσι, τραγωδῶσι χωρὶς νὰ μάθωσι κτλ. καὶ γίνονται κέντρα πολλῶν ὁμάδων ἀνθρώπων, ζητητῶν λεγομένων (searchers) οἵτινες δι' αὐτῶν θέλουσι νὰ ἔλθωσιν εἰς κοινωνίαν μετὰ τῶν ἀσράτων ἢ τῶν πνευμάτων. Ἀγγλὶς τις κυρία, Ἄννα Βλακουέλλ καλουμένη, ἐπανελθοῦσα ἐκ Νεοβοράκου, γράφει ἐκ Λονδίνου τὴν 2 ἀπριλίου τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, ὅτι δυσπιστοῦσα πρὸς τὰ τοιαῦτα ἀκούσματα, ἦλθεν εἰς τὴν οἰκίαν κυρίας τινός, Στῶνς λεγομένης, ἣτις εἶχεν ὡς ἀγωγὸν νέαν κόρην, λεγομένην Κ. Ἀῦδεν. Ἀπὸ ἐκείνης ἐπ' ὀλίγον περὶ τὴν τράπεζαν, ἤρχισαν τὰ ἐπιπλά νὰ χορεύωσι καὶ νὰ τρίβωσι, καὶ ν' ἀκούωνται κρότοι. Ἡ Κ. Βλακουέλλ ἐπεκλήσθη κατὰ διάνοιαν ἀποθανόντα ἢ ἀπόντα τινὰ φίλον τῆς, καὶ ὁ φίλος τῆς ἀπεκρίθη διὰ τῶν κρότων, καὶ εἰς ὅλας τὰς ἐνδιαθέτους ἐρωτήσεις τῆς ἀπεκρίθη κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον μετ' ἀκατακινήτου ἀκριθείας· τέλος δὲ προσθέτει ὅτι οἱ ἀσράτοι καὶ τὰ πνεύματα ἐξέρρασαν τὴν εὐχαρίστησιν των ὅτι οἱ ἄνθρωποι ἤρχισαν νὰ τὰ ἐννοῶσι, καὶ προσέθηκον ὅτι μέχρι τοῦ τέλους τοῦ ἔτους ἐλπίζουν νὰ καταρθώσωσι νὰ συνομιλῶσιν ἐντελῶς μετὰ τῶν ἀνθρώπων.

Ἐννοεῖται ὅτι δὲν ἐγγυώμεθα τὰ διηγήματα ταῦτα, καὶ τοι γινόμενα ὑπὸ κυρίας ἀξιοτίμου, καὶ ὑπ' ἄλλων μαρτύρων θεωρουμένων ὡς φερεγγύων. Ἀλλ' ὁμολογοῦμεν ὅτι προτιμῶμεν ἀντὶ νὰ γελᾶσθωμεν νὰ ἐρευνήσωμεν μᾶλλον, καὶ νὰ ἐξιχνιάσωμεν. Ἐν Ἀμερικῇ καὶ φαίνεται ὅτι τὸ πρᾶγμα θεωρεῖται ὡς σπουδαιότατον, καὶ οἱ πιστεύοντες εἰς αὐτὸ ὑπολογίζονται εἰς πλείονας τῶν ἑκατὸν χιλιάδων, ὧν τετρακισμῦριοι, πολλοὶ ἐξ αὐτῶν, καὶ ἐκ τῶν ἀγῶνων προσέτι, ἄνδρες καὶ ἐπὶ παιδείᾳ καὶ κοινωνικῇ θέσει διακεκριμένοι, ἐν μόνῳ τῷ Νεοβοράκῳ. Καὶ ὁ ἐνθουσιασμός αὐτῶν ὑπὲρ τῆς ἀνακαλύψεως ταύτης χωρεῖ εἰς τοσοῦτον, ὥστε καὶ εἰς θρησκείαν ἤδη μετεβλήθη. Δύο ἱερεῖς, Σκῶτ καὶ Ἀρὸνς καλούμενοι, ἀνεχώρησαν μετ' ἀποικίας, καὶ ὑπὸ τῶν κρότων ὁδηγούμενοι, ὧν θεωροῦσιν ὡς αὐτουργὸν τὸν Ἀγ. Ἰωάννην, ἀπῆλθον εἰς ἔρημόν τινα τῆς Βιργινίας, ὅπου ἐσύστησαν πολιτείαν διοικουμένην κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς καθαρωτέρας ἠθικῆς καὶ καθ' οὗς νόμους τοῖς ἀπακαλύπτουσιν οἱ κρότοι, πολιτείαν δὲ ἣτις σήμερον εὐημερεῖ.

Ἐπὶ τούτου δὲ τοῦ ἀντικειμένου εἶναι εἰς τὸν ὑπέρτατον βαθμὸν τεταμένη ἡ κοινὴ περιέργεια, καὶ πάμπολλα γράφονται βιβλία, ἐν οἷς καὶ πολλὰ παρατράγωδα λέγονται. Οὕτω συγγραφεὺς τις ἐν Νεοβοράκῳ, Οὐάρος λεγόμενος, γράφει ἐν τῇ πραγματείᾳ αὐτοῦ Supernat theology ἐπιγραφομένη, ὅτι κατὰ

τὰ διὰ κρότων ἀποκαλυφθέντα διδάγματα τῶν ἀσράτων, ἕκαστος πλανήτης συγκρίνεται ἐξ ἐπτὰ ἐπαλλήλων σφαιρῶν, ὧν ἡ ἀνωτέρα εἶναι πάντοτε ὅλης λεπτοτέρας τῆς ὑπ' αὐτὴν τεθειμένης· ὅτι θάνατος δὲν ὑπάρχει ἀλλὰ μόνον μετάβασις ἀπὸ σφαίρας εἰς σφαῖραν, μέχρις οὗ καὶ τὴν ἐβδόμην αὐτὴν ὑπερβάντας φθάσῃς μέχρι τοῦ θεοῦ. Ἀλλ' ὅτι μόνοι οἱ καλοὶ μεταβαίνουνσιν, οἱ δὲ κακοὶ ἐνδιατρίβουσιν εἰς τὰς κατωτέρας σφαῖρας μέχρις οὗ βελτιωθῶσιν. Ἐν ταῖς ἀνωτέραις τῆς γῆς, αἱ ψυχαὶ ἐξακολουθοῦσι περὶ τοὺς ἐπίγειον αὐτῶν ζῶν, ἀλλ' αὐλώτερον. Σπουδαζοῦσιν ὅμως γλώσσας, καὶ ἐπιστήμας, καὶ πολλάκις εἰς χοροὺς συμπλεκόμεναι, καὶ διάφορα ἀποτελοῦσαι σχήματα, μάλιστα δὲ τὸ σχῆμα τοῦ σταυροῦ, καὶ σχῆμα ἐμφαίνον τὸ ἅγιον τοῦ Χριστοῦ ὄνομα, κατέρχονται οὕτως εἰς τὴν γῆν, καὶ διὰ κρότων ἀποκαλύπτονται τοῖς ἀνθρώποις. Καὶ οἱ μὲν ἀνωτέρας σφαίρας κατοικοὶ εἰσιν ἀσράτοι τοῖς κατοικοῦσι τὰς κατωτέρας καὶ ὑλικωτέρας, οὐχὶ δὲ καὶ αὐτοὶ ἐκείνους. Ἐξ ἐναντίας ὅταν τις ἀποθνήσκῃ καὶ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ ἀναβαίνει ἀπὸ τῆς γῆς εἰς τὴν σφαῖραν τὴν ὑπερτέραν, τὰ ἐν αὐτῇ πνεύματα, ἐνδεδυμένα ἄνθη καὶ λίθους πολυτίμους, (διότι ἐκεῖ ἡ λεπτή, εὐπλαστος καὶ εὐπειθὴς ὕλη λαμβάνει αὐτομάτως πᾶν σχῆμα ἐπιβαλλόμενον αὐτῇ ὑπ' ἀπλῆς τῆς θελήσεως) δέχονται τὴν νέαν προσήλυτον ἐν χαρᾷ καὶ χοροῖς, καὶ παντοίοις θαύμασι. Καὶ τὰ ἐν τῇ γῇ δὲ προσφιλεῖ ζῶα, οἱ κύνες, αἱ γαλαῖ, τὰ κανάρια πτηνὰ, μεταλαμβάνοντα διὰ τῆς ἀγάπης μέρους τῆς ψυχῆς τοῦ κεκτημένου αὐτῶν, ἀποκτῶσι τὸ πλεονέκτημα τῆς μέχρι τίνος συμμεταβάσεως εἰς τὰς ἀνωτέρας σφαῖρας ὅπου τὰ ἀνευρίσκομεν.

Καὶ ταῦτα μὲν εἰσὶ προφανῶς, ἢ καὶ πιθανώτατα ὀνειροπολήματα, κατὰ χρῆσιν τοῦ πρὸς τὰ ἅκρα καὶ τὰς ὑπερβολὰς φερομένου ἀνθρωπίνου πνεύματος· καὶ ἡ ἐν Νεοβοράκῳ κυβέρνησις ἠναγκάσθη μάλιστα ἐπ' ἐσχάτοις νὰ παρεμβῇ πρὸς ἀναχαίτισιν τοῦ κακοῦ, καὶ παραπέμπουσα εἰς τὰ δικαστήρια τοὺς ἐξ ἐπαγγέλματος εἴτε ἀγαθῇ εἴτε κακῇ τῇ πίστει ἀνταποκριτὰς τούτους τῶν ἀσράτων, οἵτινες, ὡς ἐκφράζεται τὸ διάταγμα, συνταράττουσι τὴν κοινωνίαν, ἐμπνέουσι τὴν ὀλιγορίαν τῶν νόμων εἰς πολλοὺς, καὶ αἰτία ἐγένοντο τῆς φρενοβλαβείας πολλῶν. Ἀλλ' ὅσον κατακριτέαν καὶ ἀναξίαν ἀνδρῶν ἐμψυθῶν θεωροῦμεν τὴν ἀβασάνιστον παραδοχὴν πάντων τῶν ἀτάπων τούτων φαντασιοκοπημάτων, τόσον ἀσυγχωρήτου ἀναληψείας καὶ δοκησιοφίας καὶ ὀκνηρᾶς ἀμαθείας θεωροῦμεν ἀπόδειξιν τὴν ἐκ τῶν προτέρων ἀπόρριψιν φαινομένων ὡς εἴτι καὶ ἄλλο ἀξίων βαθυτάτης μελέτης, καὶ εἰς ἐκάστου προκειμένων τὴν πρόχειρον ἐρευναν.

